

کتاب‌شناسی و مقاله‌شناسی “فلسفه اخلاق در تفکر اسلامی” Islamic Ethics

تدوین: مهرداد اخوان

آخرین ویرایش: فروردین ۱۴۰۵

makhavan77@gmail.com

Website.makhavan.ir

الف) کتاب‌ها

- ۱) درآمدی به فلسفه اخلاق اسلامی، محسن جوادی، انتشارات هرمس، ۱۴۰۴.
- ۲) اخلاق ناصری؛ خواجه نصیر الدین طوسی؛ تصحیح مینوی و حیدری؛ انتشارات خوارزمی.
از این کتاب تصحیح‌ها، گزیده‌ها و تحریرهای بسیاری تهیه شده است. خواجه این کتاب را به اقتضای کتاب طهارة الأعراق ابن مسکویه و به تکمیل آن به حکمت خُلُقی و منزلی و مدنی به اشارت حاکم قهستان ناصرالدین ابی‌الفتح نگاشت.
- ۳) معراج السعادة؛ احمد نراقی؛
- ۴) تهذیب الاخلاق أو کتاب الطهارة الأعراق تطهیر الاعراق فی تهذیب الأخلاق/ابوعلی بن مسکویه/ تحقیق سیدحسین مؤمنی/ پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی/ قم. ۱۳۹۵.
- ۵) تهذیب الاخلاق، ابوعلی مسکویه/ ترجمه علی اصغر حلبی، انتشارات اساطیر، ۱۳۸۱. تهران.
- ۶) تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق: حکمت عملی/ابوعلی بن مسکویه/ ترجمه مهدی نجفی افرا، انتشارات نورالثقلین، ۱۳۸۳. قم.
- ۷) تهذیب الأخلاق/ابوعلی بن مسکویه /مترجم:صلاح‌الدین سلجوقی ؛ مصحح:محمدرضا وصفی - موسسه انتشارات عرفان، ۱۳۹۴.
- ۸) پیرایه جان؛ ترجمه تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق ، ابوعلی بن مسکویه / ترجمه، شرح و توضیحات: حسین قدمی/آیت اشراق۱۳۹۷
- ۹) جامع السعادات؛ مهدی نراقی؛ (ترجمه جلال‌الدین مجتبی) انتشارات حکمت،
- ۱۰) نظریه اخلاقی خواجه نصیر الدین طوسی/ فرشته ابوالحسنی نیارکی/ انتشارات طه
- ۱۱) تهذیب الاخلاق؛ ابن عربی؛ ترجمه زاهد ویسی؛ انتشارات جامی
- ۱۲) میزان العمل؛ ابوحامد غزالی؛
- ۱۳) فلسفه اخلاق در اسلام؛ محمد جواد مغنیه، انتشارات بدر.
- ۱۴) فلسفه اخلاق؛ سید محمدرضا مدرسی؛ انتشارات سروش.
- ۱۵) فلسفه اخلاق؛ مرتضی مطهری؛ انتشارات صدرا؛ چاپ ۱۳۸۰ به بعد.

- ۱۶) مفاهیم اخلاقی-دینی در قرآن مجید/ توشیهیکو ایزوتسو/ ترجمه فریدون بدره‌ای / نشر فرزانه روز/ ۱۳۷۸.
- ۱۷) خدا و انسان در قرآن/ توشیهیکو ایزوتسو/ ترجمه احمد آرام/ شرکت سهامی انتشار/ ۱۳۶۱.
- ۱۸) مبادی اخلاق در قرآن/ عبدالله جوادی آملی/ اسراء
- ۱۹) مراحل اخلاق در قرآن/ عبدالله جوادی آملی/ اسراء
- ۲۰) اخلاق در قرآن (جلد ۳)/ محمدتقی مصباح یزدی/ مؤسسه امام خمینی،
- ۲۱) فلسفه اخلاق (جزوه درسی)/ صادق لاریجانی
- ۲۲) اخلاق اسلامی و مبانی نظری آن/ شیروانی/ دارالفکر؛
- ۲۳) دروس فلسفه اخلاق؛ محمدتقی مصباح یزدی، انتشارات اطلاعات.
- ۲۴) مکاتب اخلاقی (تحریر دوباره کتاب دروس فلسفه اخلاق)/ احمدحسین شریفی/ مؤسسه امام خمینی
- ۲۵) کلمه حول فلسفه الاخلاق (جزوه عربی) / محمدتقی مصباح یزدی/ کتابخانه موسسه امام خمینی قم.
- ۲۶) تأثیر اجتهاد در اخلاق، پژوهش و گفتگو/ سعید ضیائی/ پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی/ قم.
- ۲۷) بازمانده‌هایی از فرهنگ دوران جاهلی در تمدن اسلامی/ ادوارد وسترمارک/ ترجمه و تعلیقات علی بلوکباشی/ انتشارات فرهنگ جاوید/ ۱۳۹۶
- ۲۸) سیری در اندیشه‌های اخلاقی/ محمود تقی‌زاده/ انتشارات سرمدی
- ۲۹) مبانی اخلاق اسلامی/ مجید رشیدیو/ با مقدمه مهدی حائری/ انتشارات هجرت؛
- ۳۰) مقایسه اخلاق کانت و اخلاق اسلامی/ محمد اخوان/ انتشارات اشراق/ قم.
- ۳۱) کاوش‌های عقل عملی/ مهدی حائری یزدی/ انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی.
- ۳۲) گزاره‌های اخلاقی از سقراط تا علامه طباطبائی/ تقریرات درس محمد سند/ مصطفی اسکندری/ مهراندیش.
- ۳۳) دین در ترازوی اخلاق/ ابوالقاسم فنایی/ صراط.
- ۳۴) دانش و ارزش/ عبدالکریم سروش/ انتشارات یاران.
- ۳۵) فلسفه اخلاق در ایران معاصر/ مسعود امید/ نشر علم.
- ۳۶) مسأله باید و هست/ محسن جوادی/ انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی/ قم
- ۳۷) فلسفه الأخلاق فی الفكر الإسلامی/ محمود صبغی/
- ۳۸) اخلاقنا (فی الحاجه الی فلسفه أخلاق بدیله)؛ ادریس هانی، مرکز الحضاره لتنمیة الفكر الإسلامی، بیروت
- ۳۹) المشکله الخلقیه؛ ذکریا ابراهیم؛ مکتبه مصر
- ۴۰) سؤال الاخلاق (مساهمه فی النقد الأخلاقی للحدائث الغربیه)/ طه عبدالرحمن/ المركز الثقافی العربی/ مغرب.
- ۴۱) العقل الأخلاقی العربی؛ محمد عابد الجابری،
- ۴۲) عقلانیت اخلاقی عربی و تأثیر سنت خسروانی/ محمد عابد الجابری/ ترجمه سیدمحمد آل مهدی/ انتشارات اختران.
- [ترجمه جلد چهارم تکوین عقل عربی]
- ۴۳) اعتباریات علامه طباطبائی و فلسفه فرهنگ/ علی اصغر مصلح/ انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری روزگار پگاه نو
- ۴۴) آیین اخلاق در قرآن/ عبدالله دراز / ترجمه/ انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۴۵) مناسبات اخلاق و سیاست در حکمت متعالیه/ نجمه کیخا/ پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم. ۱۳۹۷.

- (۴۶) معرفت‌شناسی اخلاق در اندیشه اسلامی / مجید ابوالقاسم‌زاده / مجمع عالی حکمت اسلامی
- (۴۷) دانشنامه اخلاق کاربردی (۵جلد) / ویراسته احمدحسین شریفی [حاوی ۴۰ مقاله که به اخلاق کاربردی در اخلاق اسلامی پرداخته است] مؤسسه امام خمینی.
- (۴۸) مناسبات اخلاق و فقه / محمد هدایتی / نگاه معاصر / ۱۳۹۵
- (۴۹) مناسبات اخلاق و فقه در گفت‌وگوی اندیشوران / به کوشش محمد هدایتی / ۱۳۹۲.
- (۵۰) استنباط حکم اخلاقی از سیره و عمل معصوم / (دشواری‌های نظری و ملاحظات روش‌شناسی) / محمد عالم‌زاده نوری / ۱۳۹۲.
- (۵۱) استنباط حکم اخلاقی از متون دینی و ادله لفظی (بررسی چند چالش مهم در اصول فقه الاخلاق) (دفتر اول) / محمد عالم‌زاده نوری / ۱۳۹۶.
- (۵۲) اتانازی از منظر فقه و حقوق / صالحه یزدانی‌فر / نشر معارف / ۱۳۹۳.
- (۵۳) نشست‌های علمی-پژوهشی اخلاق و تربیت / مرکز مطالعات اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان / ۱۳۹۱.
- (۵۴) مناسبات اخلاق و سیاست در اندیشه اسلامی / نجمه کیخا / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۸۶.
- (۵۵) فقه و اخلاق اسلامی؛ مقایسه‌ای علم‌شناسی / مهدی احمدپور / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۹۵.
- (۵۶) سکولاریسم اسلامی؛ نقدی بر دیدگاه روشنفکران مسلمان / منصور میراحمدی / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۹۰.
- (۵۷) صورتبندی مطالعات زنان در جهان اسلام / محمد پزشکی / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۸۹
- (۵۸) طرحی نو در انسان‌شناسی اسلامی / بابک شمشیری / نشر نگاه معاصر / ۱۳۹۵.
- (۵۹) نظریه اخلاق هنجاری اسلام بر اساس قرآن کریم / سیدعلی اکبر رادمندی / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۹۸.
- (۶۰) قاعده کلامی حسن و قبح عقلی / رضا برنجکار و مهدی نصرتیان اهورا / انتشارات دارالحدیث / ۱۳۹۸
- (۶۱) کتاب شعب الایمان؛ متن کهن در اخلاق / ابی بکراحمد بن حسین بیهقی / تلخیص سراج الدین ابو حفص قزوینی / ترجمه محمدبن عبدالله ایجی / تصحیح سیدجلیل ساغروانیان رضوی / انتشارات علمی و فرهنگی
- (۶۲) روایت نیکوماخوسی اعتدال‌گرایان مسلمان از اخلاق / زهره توازیانی / انتشارات دانشگاه الزهراء.
- (۶۳) بنیانهای نظری تحول اخلاقی در قرآن کریم / صادق کریم‌زاده / انتشارات
- (۶۴) معناشناسی واژگان اخلاقی در قرآن کریم / علی رفیعی / بوستان کتاب.
- (۶۵) عقل عملی و کاربرد آن در حکمت عملی از دیدگاه صدرالمألهین / جمال سروش / انتشارات مؤسسه امام خمینی.
- (۶۶) اخلاق و ادب سیاست از منظر حکمت متعالیه / محمدحسن روزبه / انتشارات امیرکبیر / ۱۳۹۶
- (۶۷) اصول و راهبردهای اخلاق اجتماعی اسلام؛ برگرفته از دعای مکارم الاخلاق / احمد کریمی / پژوهشگاه فرهنگ هنر و ارتباطات
- (۶۸) اخلاق علمی؛ درسهایی از اخلاق اسلامی / شعبان داداشی / انتشارات طه / ۱۴۰۱
- (۶۹) شرح اخلاق جلالی؛ شرح اخلاق جلالی: اعظم سواطع الآفاق فی شرح لوامع الاشراف / محمد یوسفعلی هندی / عبدالله انوار / فروتن / نشر مولی / ۳۵۰۰۰۰ تومان
- (۷۰) روح القرآن؛ در توحید و مکارم اخلاق انسان / محمد جواد مشکور / انتشارات سنگلج /

(۷۱) اخلاق در عاشورا/محمد سروش محلاتی/ میراث اهل قلم.

(۷۲) اعتباریات، کنش‌ها و برساخت‌های اجتماعی/ قاسم پورحسن/ انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی/
۱۴۰۳.

ب) مقالات:

- ۱) اخلاق؛ احمد پاکتچی / دائره المعارف بزرگ اسلامي؛ ج ۹، ص
- ۲) ادراکات حقيقي و اعتباري / مقاله ششم کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم / علامه طباطبائی.
- ۳) اعتباريات / سروش / دائره المعارف بزرگ اسلامي؛ ج ۷، ص
- ۴) حکمای اسلامي و قضایای اخلاقی / یادنامه لاهیجی / انتشارات ارشاد اسلامي.
- ۵) رابطه تولیدی منطقی در ادراکات حقيقي و اعتباري / کیهان اندیشه؛ سال چهارم ش ۳۴
- ۶) روان شناسی اخلاقی غزالی / زهره سادات ناجی و محسن جوادی / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال یازدهم، شماره ۱
- ۷) تحلیل و نقد نظریه سعادت فارابی؛ محسن جوادی، نامه مفید، شماره ۳۹، آذر و دی ۱۳۸۲
- ۸) پرسشها و پژوهشهای بایسته قرآنی در زمینه فلسفه اخلاق؛ محسن جوادی، پژوهشهای قرآنی، شماره ۱۱ و ۱۲.
- ۹) نظریه ملاصدرا درباره عقل عملی / محسن جوادی / خردنامه صدرا، شماره ۴۳، بهار ۱۳۸۵.
- ۱۰) جاودانگی اصول اخلاقی و نظریه اعتباريات / محسن جوادی،
- ۱۱) استدلال در اعتباريات / صادق لاریجانی / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال ششم شماره چهارم
- ۱۲) توجیه جاودانگی اصول اخلاقی بر مبنای نظریه اعتباريات از دیدگاه شهید مطهری / محسن جوادی، قیسات، بهار ۱۳۸۳
- ۱۳) نظریه اخلاقی قاضی عبدالجبار معتزلی / محسن جوادی و حسین اترک / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال نهم شماره اول.
- ۱۴) معناشناسی حُسن و قبح از دیدگاه عامان مسلمان / محسن جوادی و محمدی شیخی / آینه معرفت، پاییز ۱۳۸۷.
- ۱۵) حکمای اسلامي و قضایای اخلاقی / صادق لاریجانی / کنگره محقق لاهیجی، تیر ۱۳۷۲.
- ۱۶) سعادت / محسن جوادی / قیسات، شماره ۱۹.
- ۱۷) ملاحظاتی درباره اختلاف آرای طباطبائی و مطهری در خصوص احکام حقيقي و اعتباري / آرش نراقی / کتاب ماه فلسفه، ش ۱۲. نشر مجدد در کتاب مدارا و مدنیت / نگاه معاصر / ۱۳۹۲.
- ۱۸) حسن و قبح عقلي / آخوند خراسانی / ترجمه و تعلیق صادق لاریجانی، نقد و نظر، ش ۱۳-۱۴
- ۱۹) حسن و قبح عقلي و قاعده ملازمه / محمدحسین اصفهانی / ترجمه و تعلیق صادق لاریجانی / نقد و نظر، ش ۱۳-۱۴
- ۲۰) الزامات عقلي و اخلاقی / صادق لاریجانی / پژوهشهای اصولی، ش ۶، زمستان ۱۳۸۲.
- ۲۱) نظریه‌ای در تحلیل الزامات عقلي و اخلاقی / صادق لاریجانی / پژوهشهای اصولی، ش ۷، زمستان ۱۳۸۶.
- ۲۲) قاعده اهم و مهم و نظریه غیر اخلاقی توجیه / از محمدهادی مفتاح، ۱۳۹۵
- ۲۳) اندیشه اخلاقی بازتابیده در صحیفه سجادیه / حامد خانی و آرزو شمس آبادی، ۱۳۹۴
- ۲۴) نسبت قبح اخلاقی با ارزش زیباشناختی فیلم از منظر اخلاق گرای میانه رو / جواد امین خندقی
- ۲۵) فلسفه پایبندی به اخلاق و مهرورزی از منظر اسلام / علی ملکوتی نیا، ۱۳۹۴
- ۲۶) از اخلاق عامیانه تا فلسفه اخلاق / جلال پیکانی ۱۳۹۴
- ۲۷) جایگاه فلسفه اخلاق در اندیشه اسلامي / محسن جوادی ۱۳۹۴
- ۲۸) پیوند اخلاق و سیاست در تفکر اسلامي / دانیل اچ. فرانک / مترجم مسعود صادقی علی آبادی ۱۳۷۹

- (۲۹) مبانی و اصول اخلاق تدریس براساس فلسفه اخلاق اسلامی/ راضیه بیرونی کاشانی و دکتر خسرو باقری ۱۳۸۷
- (۳۰) جایگاه ریاضت در تربیت اخلاقی از منظر قرآن و حدیث/ از سید ابوالفضل موسوی، محمدرضا اشکوری ۱۳۹۴
- (۳۱) خوانشی اسلامی از فلسفه اخلاق یونان نگاهی هرمنوتیکی به تهذیب الاخلاق مسکویه/ مهدی خزایی و مصطفی یونسی/ ۱۳۹۳
- (۳۲) اصول تربیت اخلاقی از منظر اسلام (رویکرد تطبیقی)/ از بهروز رفیعی/ ۱۳۹۵
- (۳۳) حفظ حیات طبیعت بر مبنای اخلاق قرآنی/ از اعظم اعتمادی فر و زهرا اعتمادی فر ۱۳۹۵
- (۳۴) معیار قواعد اخلاقی در نظام سیاسی اسلامی/ سیده فاطمه فقیهی ۱۳۹۵
- (۳۵) اتانازی در ادیان بزرگ جهان/ آنجلیکا زیاکا/ محمدعلی سلطانمرادی/ ۱۳۹۴
- (۳۶) نگاهی نو به فضیلت‌های اخلاقی در کتاب کافی/ سیدمحمد حسینی ۱۳۹۴
- (۳۷) نگاهی به دیدگاه اصحاب عقل و اصحاب ذوق: فلسفه اخلاق اسلامی/ احمد محمود صبحی/ مترجم مجتبی رحمتی/ ۱۳۸۶
- فلسفه اخلاق/ حسن معلمی ۱۳۸۵
- بررسی میزان انطباق مباحث برنامه های اخلاقی رادیو معارف با الگوی اخلاق اسلامی از نظر کمی/ از مصطفی همدانی و سیدمحمدجواد ۱۳۹۴
- (۳۸) نقد و بررسی کتاب فلسفه اخلاق و دین/ آزاده رحیمی/ ۱۳۹۱
- (۳۹) پرستش، اصل بنیادین فلسفه اخلاق استاد مطهری/ از مسلم محمدی/ ۱۳۸۹
- (۴۰) سعادت در فلسفه اخلاق/ محمود فتحعلی/ ۱۳۷۴
- (۴۱) موضوع فلسفه اخلاق و حیطة آن/ صادق لاریجانی/ ۱۳۷۴
- (۴۲) مفهوم انصاف در اخلاق اسلامی و نسبت آن با قاعده زرین/ احمد قرائی سلطان آبادی و سعید نظری توکلی ۱۳۹۴
- (۴۳) مسأله و مفهوم خودی در اخلاق اسلامی از منظر شهید مطهری/ مهدی سلطانی/ ۱۳۸۵
- (۴۴) اخلاق اسلامی و مذهب اقتصادی اسلام/ از سیدحسین میر معزی ۱۳۹۵
- (۴۵) درآمدی بر فلسفه اخلاق تجارت با رویکردی اسلامی/ محمدجواد توکلی ۱۳۸۸
- (۴۶) پرسشها و پژوهشهای بایسته قرآنی در زمینه فلسفه اخلاق/ ۱۳۷۶
- (۴۷) فلسفه اخلاق از دیدگاه استاد شهید مطهری/ محمد محمدرضایی/ ۱۳۸۳
- (۴۸) مقدمه ای بر فلسفه اخلاق ملاصدرا/ سیدمحمد منافیان/ خردنامه صدرا/ ۱۳۸۷
- (۴۹) روانشناسی، تربیت و اخلاق اسلامی(۲): هدف و غایت روانشناسی و اخلاق اسلامی/ از هادی دوست محمدی/ ۱۳۶۷
- (۵۰) نسبت اخلاق دینی و اخلاق سکولار از منظر علامه طباطبایی/ یعقوب قاسمی خویی و عبدالحسین خسروپناه
- (۵۱) اخلاق مقوله‌ای از پرستش و عبادت/ مرتضی مطهری
- (۵۲) فلسفه اخلاق یا طب روحانی در اسلام/ مهدی محقق و علی محمد طرفداری
- (۵۳) قرآن و اخلاق از منظر امام خمینی/ حسین شرفی
- (۵۴) اخلاق بازرگانی از منظر اقتصاد و اقتصاد اسلامی/ یدالله دادگر

- (۵۵) مبانی اخلاق از منظر حکیم سبزواری / حسن سعیدی سبزواری
- (۵۶) خدمت‌رسانی از منظر اخلاق اسلامی / نعمت‌الله یوسفیان
- (۵۷) اخلاق از منظر علامه جعفری و راسل / زهرا شوشتری
- (۵۸) شبه‌سازی انسانی از منظر دین و اخلاق / سیدمصطفی مطبوعه‌چی اصفهانی
- (۵۹) معیار فعل اخلاقی و رابطه دین و اخلاق / منظر شهید مطهری از عبدالرزاق حسامی‌فر
- (۶۰) بازی‌های رایانه‌ای از منظر اخلاق کاربردی با رویکرد اسلامی / سیدابوالفضل موسوی
- (۶۱) اخلاق و فرزاندگی از منظر فارابی و کنفوسیوس / محمدعلی رستمیان
- (۶۲) نقش و جایگاه عقل در اخلاق از منظر فارابی / سمیه بلبلی قادیکلایی و حمید پارسانیا
- (۶۳) خوف از خدا (تقوا) در قرآن؛ نکاتی چند در باب تغییر معنایی و بافت مضمونی / اریک الاندر / ترجمه ابوالفضل حری / مقالات اسلامی در جهان معاصر / پاییز و زمستان ۱۳۹۹.